

LA TRIBUNA

Prometre molt, complir poc

El pressupost 2022, una estimació que no toca de peus a terra

JAUME

BARTUMEU
CASSANY

President de Progressistes-SDP

El document que el ministre de Finances va presentar a la premsa el dijous 28 d'octubre (Diari d'Andorra, 29 d'octubre del 2021, pàg. 3 i 4) es titula *Llei del pressupost per a l'exercici 2022* però podria portar per títol "prometre molt, complir poc" perquè s'acosta més a la ficció que no pas a l'economia.

Mariano Guindal recordava fa poc a *La Vanguardia* aquella dita popular castellana del "diguem del que presumeixes que et diré de què manques". Una dita popular que podria aplicar-se al ministre de Finances.

És poc realista intentar estimular l'activitat amb una partida de 37,2 milions d'euros d'inversions reals, una xifra que tot just arriba al 7,60% del total de despeses previstes.

El desbordament del dèficit estructural de l'Estat i l'absència de qualsevol estímul a l'estalvi acredita que, encimbellat en el seu núvol particular, el Govern no toca de peus a terra.

Una de les mesures urgents que hauria d'acompanyar el pressupost per al 2022 és un pla per recuperar l'equilibri pressupostari i amortitzar el monumental deute que s'ha acumulat en els dos últims anys.

El país enfronta així un pressupost incert quan encara no s'ha aconseguit, dissortadament, consolidar la recuperació.

No podem oblidar que encara no s'ha recuperat la riquesa i l'ocupació que es van perdre amb la pandèmia.

En conseqüència no cal treure pit prenent que es dona "... una reducció molt significativa del dèficit..." ni fer comparacions de deu anys enrere, quan els fundadors de DA bloquejaven el pressupost del Govern socialdemòcrata. S'ha de comparar situacions comparables.

No solament caldria un pla per frenar realment el dèficit públic sinó que a partir d'algun moment determinat caldrà començar a amortitzar part del deute estructural.

A més, els efectes a llarg termini de la Covid deriven, en una mesura no pas menor, dels desequilibris que presentava la nostra economia no pas el 2011, quan nosaltres vam deixar la responsabilitat del govern, sinó el 2019. En particular, en finances públiques.

Sembla que estem a punt de superar els estralls de la Covid en la salut. Tant de bo les previsions optimistes siguin certes.

Però aquesta tranquil·litzant certesa sobre l'immediat futur no podrà amagar els impactes més duradors del xoc de la pandèmia.

Hem de tocar de peus a terra per adonar-nos que darrere dels efectes visibles de les dificultats econòmiques actuals s'amaga una realitat més amarga i difícil de superar, la de les cicatrius a mitjà i llarg termini.

Les vacunes, l'Hospital N. S. Meritxell i els centres d'Atenció Primària es financen amb impostos, igual que la retribució del personal sanitari, la de l'ensenyament i la de la seguretat i ordre públic. També es financen així, és clar, les obres públiques.

Els tributs són, doncs, una mena de píndola amarga que hem

d'assumir.

Però el que no és acceptable en aquests moments és veure previsions d'ingressos que el mateix ministre que les presenta ja reconeix que semblen exagerades.

Ja sabem que el pressupost que aprova el Consell General només és un recull dels desitjos/intencions que té el Govern sobre les polítiques públiques que voldria fer en l'exercici corresponent. Però al final de l'exercici resulta que els ingressos i les despeses que realment s'han executat poden ser molt diferents del que hi havia previst, ja que s'hauran produït molts canvis en el període (modificacions del pressupost via crèdits extraordinaris o suplementos de crèdit, incorporació de romanents d'exercicis anteriors, despeses que no s'executen, etc.)

Convindria recordar la diferència que hi ha, any rere any, entre les inversions previstes en el pressupost i les que finalment s'acaben realitzant.

Donaré com a exemple el pressupost liquidat de l'exercici 2018. El dèficit de caixa final fou lleugerament superior als dos milions d'euros, xifra molt inferior a l'import previst en el pressupost d'aquell any.

Per què fou així? Doncs perquè les despeses de capital liquidades finalment representen poc més del 50% de l'import pressu-

postat.

Els governs de DA han descobert que l'única manera que hi ha perquè finalment el dèficit no es dispari és retallant la inversió pública.

La pregunta que cal fer és si és convenient, des d'una perspectiva econòmica, que això passi de manera repetitiva, any rere any.

Cal suposar que en el pressupost es preveu un determinat nivell d'inversió pública d'acord amb les necessitats de l'economia andorrana, però any rere any el nivell real d'inversió està molt allunyat d'aquestes necessitats.

Per això hem de mirar amb enveja, des d'aquest país nostre en el qual hi ha una absència total d'avaluació de les polítiques públiques, la comissió de Finances de l'Assemblea Nacional Francesa, que publica anyalment un voluminós informe sobre l'avaluació de les polítiques públiques que permet l'anàlisi i el control de l'execució pressupostària i, també, de l'avaluació de les polítiques públiques i de la despesa pública.

En el darrer informe, publicat el 21 de juliol del 2021, el president de la comissió de Finances francesa, el diputat Eric Woert, diu que aquesta iniciativa parlamentària "... ha esdevingut ja un símbol del que poden ser, del que han de ser, el control i l'avaluació de les polítiques públiques. Demuestra la capacitat del Parlament d'avaluar anant més enllà de les separacions i les baralles polítiques".

Sí, enveja és el que podem sentir quan veiem que en el nostre país el govern de coalició no vol encarar un procediment pressupostari per sumar esforços de tot l'arc parlamentari.

Aquí continuem instal·lats en els "peròs" més que en els plans, en els monosíl·labs, sí o no, més que en les frases, en l'abstracció dels costos de les decisions que s'adopten sense debat.

Som en la banalitat que permet governar sense contradiccions.